

CRKVA JE BOŽJA OBITELJ U SVIJETU

O mogućnostima pastoralne obitelji “iz srca Evanđelja”

Peti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike ove je godine u znaku razmišljanja o obitelji. Naravno, i ne samo to. Obitelj je, onako kako je to poželjela prošlogodišnja Opća redovita sinoda biskupa, shvaćena kao subjekt pastoralnog djelovanja (usp. *Relatio synodi*, br. 93.). Ona je, prisjećajući se riječi Pape u miru Benedikta XVI. za vrijeme pohoda Hrvatskoj prije pet godina, “mala Dvorana posljednje večere”. Obitelj kao tema ovogodišnjega Kolokvija očekivani je nastavak Kolokvija održanog prošle godine na temu *Pastoral braka i obitelji s posebnim osvrtom na pastoral zaručništva*. Onako kako je Izvanredna sinoda biskupa (2014.) prethodila spomenutoj Općoj sinodi, tako je i prošlogodišnji Kolokvij, na poseban način svojim tematskim izborom, otvorio put ovogodišnjem Kolokviju.

Zanimljivo je promatrati činjenicu da se Crkva, od ustroja Sinode biskupa na Drugom vatikanskom saboru (usp. *Christus Dominus*, br. 5.), osim na izvanrednim sinodama, na općim i redovitim sinodama okupila četrnaest puta. S obzirom na povijesni pregled tema kojima su se sinodski oci bavili, važno je uočiti da su dvije teme zadržale prioritet: kršćanski brak i obitelj te evangelizacija. Na određeni način, smijemo ustvrditi, ovom posljednjom Sinodom *Poziv i poslanje obitelji u Crkvi i današnjem društvu* te se dvije važne teme stapaju u jednu. Tako postaje jasno zašto će Papa Franjo nazvati obitelj “misionarskim učenikom” (usp. *Evangeliij gaudium*, br. 120.), a opet ostati na tragu svoga prethodnika koji poslanje Crkve razumije kao poslanje Božje obitelji u svijetu (usp. *Deus caritas est*, br. 25.). Tom isprepletenošću obitelji i Crkve, svakodnevnoga života i vjere, ranjivosti i otkupljenja, protkan je cijeli dokument Sinode. On u tom smislu najprije poziva Crkvu da sluša i čuje obitelj, što je i tema prvoga poglavlja. Stavljajući obitelj u Božji plan, dokument tumači obitelj kao sliku Božju koji u svojoj najdubljoj nutrini nije osamljenost

nego obitelj. “Budući da u sebi ima očinstvo, sinovstvo i bit obitelji koja je ljubav... Bog je zajedništvo osoba” (*Relatio Synodi*, br. 38.) te nastavlja: “U ljudskoj obitelji, od Krista okupljenoj, iznova se očituje slika Presvetoga Trojstva”. Posljednji brojevi dokumenta određeni su razmišljanjem o mogućnostima evangelizacijskoga i pastoralnog rada s obiteljima, ali i traženja puta na kojemu će se sama obitelj pokazati navjesticom Riječi Božje. Upravo ti brojevi podsjećaju na davno zaboravljenu misionarsku metodu rane Crkve koja nije poznavala samo “profesionalne” misionare poput Pavla nego misionare koji su “kapilarno” širili kršćanstvo u svakodnevnom životu i u svakodnevnim situacijama. To se događalo u obitelji i po obitelji i rodbini, s prijateljima i poslovnim kolegama te po njihovu svjedočanstvu kao i s bračnim parovima, odnosno po njima (usp. 1 Kor 16,19).

Današnja pastoralna i katehetska promišljanja koja obitelj shvaćaju kao subjekt navještaja vjere, onda i temeljnom opcijom za daljnje normativno ponašanje članova obitelji, tumače da obitelj doista može “kapilarno” pridonijeti procesu navještaja vjere. Prije nego se to dogodi, smatraju mnogi, moraju se ispuniti neki kriteriji. Prvi je među njima kriterij unutarnje vlastite komunikacijske strukture. Naime, svaki oblik komunikacije vjere u obitelji odraz je općih komunikacijskih procesa obitelji i na njima se mora graditi. Na temelju takvoga shvaćanja navještaja vjere, vjerski relevantni procesi u obitelji najčešće nisu rezultat apstraktnih koncepata vjere. Zahtjevi kršćanske vjere često su irelevantni za obiteljsko usmjerenje, upravo zbog nepostojanja dodirnih točaka, susreta kršćanske vjere općenito i stvarnih obiteljskih prilika. Tamo gdje kršćanska vjera ne nudi jasne odgovore, dovodi se u opasnost da u potpunosti postane irelevantna. Ona ne mora nužno postati svakodnevnom temom razgovora, ali se svaki svakodnevni razgovor temelji na principima kršćanske vjere.

Nadalje, izgradnja kršćanskoga identiteta unutar obitelji mora se temeljiti na dubokoj duhovnoj povezanosti i odnosima između roditelja i djece, odnosno mladih. Ta duhovna povezanost stavlja pred pastoralna i katehetska promišljanja zadaću preispitivanja svjedočanstva kršćanske vjere kao elementarnog čina naviještanja vjere. U tom smislu biva jasno da, s obzirom na stvaranje i odgoj kršćanskoga identiteta, odnosi (na različitim razinama) idu „ruku pod ruku“ sa svjedočanstvom života u vjeri. Uz to treba spomenuti i činjenicu da, kako je obitelj „kućna Crkva“, kršćanska se vjera unutar nje shvaća i kao stalni životni proces koji bi trebao biti tumačen u odnosu prema soteriološkoj dimenziji kršćanske ponude. To drugim riječima znači da tek ondje gdje kršćanska vjera, odnosno njezini sadržaji, pokazuju putove osmišljenoga života u vjeri, koji je opet nošen otajstvom otkupljenja, soteriološka

relevantnost katehetskoga djelovanja unutar obitelji može biti vidljiva i „dotaknuta“ u kontekstu prihvaćenosti zahtjevnosti vjere.

Naravno, na ovom mjestu nismo u mogućnosti razmišljati o mnogim elementima koji obitelj čine “vrelom” kršćanskoga zajedništva. Postaje nam jasno da, ako želimo razmišljati o obitelji kao subjektu pastoralnoga i katehetskoga rada, nužno moramo razmišljati o onome što nam je činiti da takvu obitelj odgojimo. Ili ju barem na tom putu podržimo. Posebno je to važno ako na umu imamo sliku župe, odnosno župne zajednice koja bi trebala biti oblikovana poput obitelji.

Osnovni sadržaj obiteljskog pastoralnoga jest pomoć supružima i obiteljima da razvijaju svijest o tome da su brak i obitelj za njih posebni Božji poziv i posebno Božje poslanje u svijetu i u Crkvi, te da oni, svjedočeći vjernost evanđelju u stanju u kojem se nalaze, izgrađuju civilizaciju ljubavi i tako pridonose rastu kraljevstva Božjega. Bračni i obiteljski život jest poziv i zvanje u Crkvi i u svijetu, poziv i zvanje kojim supruzi i cijele obitelji svjedoče Krista uskrsloga prema Gospodinovoj riječi:

»Vi ste tomu svjedoci« (Lk 24,48; usp. Dj 1,8).

Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj, br. 50.